

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Вінницький національний технічний університет
Освітня програма	47932 Інженерія програмного забезпечення
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

17.12.2025 р.

Справа № 1828/АС-25

Галузева експертна рада F Інформаційні технології (12 Інформаційні технології, 11 Математика та статистика) у складі:

Удовик Ірина Михайлівна – головуючий,
Беседовський Олексій Миколайович,
Ткач Юлія Миколаївна,
Сидоров Максим Вікторович,
Сенів Максим Михайлович,
Савенко Олег Станіславович,
Рак Тарас Євгенович,
Прокопенко Тетяна Олександрівна,
Кузнєцова Наталія Володимирівна,
Кляп Михайло Михайлович,
Карпінський Миколай Петрович,
Єфіменко Андрій Анатолійович,
Доренський Олександр Павлович,
Німич Олексій Віталійович,

за участі запрошених осіб:

Петров Олександр – представник ЗВО,
Коваленко Олена Олексіївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Вінницький національний технічний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47932
Назва ОП	Інженерія програмного забезпечення
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП «Інженерія програмного забезпечення» (в редакціях, затверджених 29.09.2022, 27.05.2025; далі – ОНП-2022 і ОНП-2025 відповідно) містить 14 програмних результатів навчання ПРН01–14, з яких ПРН01–13 – визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності «Інженерія програмного забезпечення» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 25.05.2022 № 481 (далі – Стандарт вищої освіти). Відповідно до матриці забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньо-наукової програми (ОНП-2022 та ОНП-2025), ПРН01–13 забезпечуються обов'язковими ОК1–9. З означеного обґрунтовано випливає висновок, що ОНП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

У звіті ЕГ (стор. 4–5) наведено аргументи, які свідчать про виконання колективом ОНП «Інженерія програмного забезпечення» вимог цього підкритерію. Зокрема, зміст ОНП враховує вимоги професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

У звіті ЕГ (стор. 5) міститься некоректне гіперпосилання, а також відсутня конкретизація/назв документів ВНТУ, якими послуговувалася експертна група під час експертизи за цим підкритерієм. Аналіз змісту Стратегії розвитку ВНТУ на період 2018-2023 рр. (<https://vntu.edu.ua/images/2018/strozvitok.pdf>) і Стратегії розвитку ВНТУ 2023-2027 (https://vntu.edu.ua/projects/development_strategy-2023.pdf), – місія, візія, стратегічні напрямки діяльності, – та мети ОНП-2022 і ОНП-2025 свідчать про те, що мета освітньо-наукової програми сформована відповідно до місії й стратегії Вінницького національного технічного університету. Водночас, зміст мети хоч і володіє задовільним рівнем чіткості, проте вона потребує більш зрозумілого формулювання і конкретизації відповідно до орієнтації, основного фокусу та особливостей ОНП.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Виходячи із наданих закладом вищої освіти пояснень (стор. 5 ВСО), ГЕР звертає увагу представників ОНП на те, що у фокусі цього підкритерію – безпосередньо мета і ПРН освітньо-наукової програми; тож, співпраця зі стейкхолдерами повинна також зосереджуватись на означеному шляхом вивчення позицій і потреб, відображення їх в меті, ПРН ОНП (приклади на кшталт «внести зміни в робочі програми», «формування вибіркової дисципліни», «оновлення змісту ... освітніх компонентів» до цього підкритерію не відносяться).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується із висновком ЕГ (стор. 5 звіту), що мета відображає тенденції розвитку науки, інженерії програмного забезпечення, а також формувалася з урахуванням досвіду українських та іноземних ОНП-аналогів (зокрема, освітніх програм університетів США та Італії – стор. 5 звіту ЕГ). Водночас, ГЕР погоджується із рекомендацією ЕГ, що варто більш чітко відобразити регіональний аспект (Вінниччина), сучасний контекст галузі ІТ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР погоджується із аргументованим висновком ЕГ про відповідність ОНП та її ОК вимогам ч. 6 ст. 5, п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», а також чинного Стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Результати аналізу ОНП-2022 і ОНП-2025 та аргументів експертної групи (стор. 7 звіту ЕГ) свідчать про чіткість структури освітньо-наукової програми, логічність викладання освітніх компонент ОК1–9 та практичної підготовки ОК10, а також забезпеченої спроможності досягти заявленої мети ОНП та ПРН01–14. Однак аналіз робочих програм ОК ОНП показав, що зміст ОНП не забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, формування готовності здобувача вищої освіти самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів (з урахуванням третього рівня вищої освіти).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

У звіті ЕГ детально проаналізовано та аргументовано співвіднесено зміст ОНП «Інженерія програмного забезпечення» із предметною областю інженерії програмного забезпечення. Наведені аргументи і результати дають підстави для висновку про повну відповідність ОНП предметній області спеціальності «Інженерія програмного забезпечення».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вміст розділів 1.9 «Академічна мобільність», 2 «Перелік компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми» (зокрема, «Вибіркові компоненти»), структурно-логічна схема навчання за ОНП, а також результати експертизи, викладені у звіті ЕГ, свідчать про виконання ВНТУ вимог цього підкритерію забезпечення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти ОНП «Інженерія програмного забезпечення» відповідно до п. 9 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про освіту», п. 11-1 і 22-1 ч. 1 ст. 1, п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Наведені у звіті ЕГ аргументи свідчать про коректність і обґрунтованість висновку «ОНП «Інженерія програмного забезпечення» повністю відповідає якісним характеристикам в контексті підкритерію 2.5» (стор. 8 звіту ЕГ). Тому ГЕР констатує, що ОНП і навчальний план передбачають ОК9, зміст та обсяг якої (таблиця 2 ВСО) вказують на виконання ВНТУ вимог ст. 51 Закону України «Про вищу освіту», тобто освітньо-наукової програми та її навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для наукової, науково-педагогічної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Спираючись на зміст ПРН14 ОНП в частині «командної реалізації проєктів і оцінювання перспектив», враховуючи наведені у звіті ЕГ аргументи щодо змісту ОНП (ОК1 і ОК2), ГЕР загалом констатує факт урахуванням ОНП «Інженерія програмного забезпечення» потреб щодо софтскілової підготовки. З іншого боку, виходячи із наданих закладом вищої освіти відомостей (стор. 8 ВСО), представники ОНП обмежилися загальними компетентностями, визначеними Стандартом вищої освіти, тобто «базовими» скілами, не доповнюючи ОНП «софтскіловими» ПРН і, відповідно, програмними компетентностями, сформованими на основі позицій і потреб ринку праці, працедавців, випускників, представників студентського самоврядування, наукового товариства, інших стейкхолдерів освітньо-наукової програми. Зокрема, сучасні тренди і потреби сфери ІТ, науки представники ОНП залишили без уваги.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

У звіті ЕГ детально аргументовано відповідність обсягу ОК1–10 ОНП «Інженерія програмного забезпечення» вимогам законодавства і нормативних документів ВНТУ (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти у ВНТУ) та ПРН, які вони забезпечують. Разом з тим, ЕГ обґрунтувала необхідність удосконалення системи моніторингу фактичного навантаження учасників освітнього процесу, а саме співвідношення аудиторної та самостійної роботи за навчальними дисциплінами (стор. 9 звіту ЕГ).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОНП не передбачає підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання. Додатково проаналізувавши НП ОНП в частині обсягу практичних занять (32 год. лекційних, 32 год. практичних/семінарських), ГЕР погоджується із висновком ЕГ про забезпечення практикоорієнтованості ОНП «Інженерія програмного забезпечення» та її ОК.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ГЕР не погоджується із висновком ЕГ «повністю відповідає якісним характеристикам у контексті підкритерію 2.9» (стор. 10 звіту ЕГ), оскільки експерти не аргументують означене твердження доказами. ГЕР роз'яснює, що цей підкритерій вимагає від ЗВО організації такого освітнього процесу, який формує у випускників компетентності, направлені на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку. При цьому ГЕР керується змістом глобальних Цілей сталого розвитку (www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf) та Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>), а також дефініцією компетентності, яка сформульована п. 13 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту». Аналіз робочих програм (змісту тем) обов'язкових навчальних дисциплін ОК1–9 ОНП «Інженерія програмного забезпечення», які безпосередньо забезпечують формування компетентностей випускника, показав, що нормативний зміст освітньої програми не передбачає формування компетентностей, безпосередньо направлених на досягнення Цілей сталого розвитку на період до 2030 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>), а, отже, формування компетентностей, направлених на їх досягнення, не забезпечується. Разом з тим, інші активності ВНТУ, які могли формувати означену компетентність випускників, виходячи із ВСО (стор. 9–10), відсутні (на кшталт наявності завдань досягнення Цілей у стратегічних документах ЗВО або у внутрішній системі забезпечення якості, планування й реалізації заходів з метою досягнення Цілей сталого розвитку тощо). У сукупності ці факти формують недолік за Критерієм 2. ГЕР звертає увагу представників ВНТУ на те, що згідно з вимогами цього підкритерію ОНП «Інженерія програмного забезпечення» повинна забезпечувати (з урахуванням третього рівня вищої освіти) набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 р., тобто зміст освітнього процесу за ОНП повинен бути наповнений питаннями сталого розвитку України, визначеними Указом Президента України від 30.09.2019 № 722.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Викладені у звіті ЕГ результати аналізу Правил прийому до аспірантури (докторантури) в 2025 році, які оприлюднені на офіційному вебсайті ВНТУ (стор. 10 ВСО), інтерв'ювання цільових груп під час е-виїзної експертизи дають підстави для висновку про виконання закладом вищої освіти вимог цього підкритерію.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

У звіті ЕГ (стор. 12) залишено без уваги особливості ОНП «Інженерія програмного забезпечення» в контексті їх урахування під час вступу до аспірантури, а твердження «...пріоритетність вступу за умови однакового конкурсного балу визначено в п.7.3 Правил прийому; вони цілком відповідають особливостям даної ОНП...» (стор. 12 звіту ЕГ) є некоректним, адже пп. 7.3.1–7.3.8 (<https://ida.vntu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/PRAVYLA-PRYJOMU-2025.pdf>) не передбачають врахування особливостей ОНП. Тому висновок експертної групи викликає сумніви. Аналіз Правил прийому – 2025 (зокрема п. 4.5), Програми вступних іспитів, затвердженої 28.03.2025 (<https://ida.vntu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/121-Programa-F2-2025.pdf>), показав, що запроваджені у ВНТУ правила прийому на навчання не враховують особливості ОНП «Інженерія програмного забезпечення». ГЕР звертає увагу представників ВНТУ, що цей підкритерій вимагає урахування особливостей ОП під час прийому на навчання для забезпечення формування саме такого контингенту здобувачів вищої освіти, які вмотивовані та здатні до навчання за конкретною освітньою програмою, тобто безпосередньо на ОНП «Інженерія програмного забезпечення».

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ГЕР погоджується із повністю аргументованим експертною групою недоліком: ознайомитись з правилами і процедурами визнання результатів навчання за матеріалами сайту ВНТУ практично неможливо (стор. 12 звіту ЕГ). Водночас, нез'ясованими залишились причини відсутності практики застосування визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема під час академічної мобільності (стор. 10 ВСО).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Наявність у ВНТУ чітких і зрозумілих правил (<https://vntu.edu.ua/uploads/2019/nefor.pdf>), а головне – практики визнання результатів навчання неформальної освіти, свідчать про виконання закладом вищої освіти вимог цього підкритерію. Водночас, індивідуальна освітня траєкторія згідно з п. 1-11 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» також передбачає можливості інформального навчання, яким представники ОНП, відповідно до наданих пояснень (стор. 11 ВСО), належної уваги не приділяють.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Інтерв'ювання цільових груп та експертне оцінювання під час е-виїзної експертизи (стор. 14 звіту ЕГ), запроваджені у ВНТУ правила і процедури, практики організації й провадження освітнього процесу за ОНП «Інженерія програмного забезпечення», результати опитування здобувачів вищої освіти (стор. 11 ВСО) та інші матеріали, наявні в а/с, дають підстави для висновку про відповідність освітнього процесу вимогам п.3 ч.1 ст.1, п.6 ч.2 ст.16, п.2 ч.2 ст.32, п.5 ч.3 ст.32, ст. 48 Закону України «Про вищу освіту», Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», а обрані на принципах методи, засоби, технології викладання і навчання сприяють досягненню мети і ПРН1–14 ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Надані закладом вищої освіти робочі програми ОК1–10 (таблиця 1 ВСО), відомості про ресурси та навігатори освітніх компонентів в JetIQ (стор. 12 ВСО, стор. 14 звіту ЕГ), результати інтерв'ювання фокусгрупи здобувачів вищої освіти свідчать про належне інформування учасників освітнього процесу цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах ОК1–10 ОНП «Інженерія програмного забезпечення».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Згідно з наданими закладом вищої освіти відомостями (стор. 12 ВСО), зокрема виконання НДР 0117U000572, 0124U001134, 0125U002882, 0118U100191, а також викладеними у звіті ЕГ аргументами (стор. 15 звіту), ВНТУ є позитивною практикою. Разом з тим, ГЕР зауважує: залучення аспірантів «в рамках неформальної освіти до програм Google, Microsoft» хоч і є позитивним, однак не стосується цього підкритерію; більше того, зазначені програми, зазвичай, орієнтовані на бакалаврський рівень, а не на третій (освітньо-науковий).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Проаналізувавши робочі програми ОК1–9 (таблиця 1 ВСО), ГЕР зауважує: мають місце факти використання вкрай неактуальних, застарілих джерел і літератури, а також рекомендування літератури, адресованих здобувачам вищої освіти на бакалаврському, магістерському рівні. Наприклад, у «Трансфер технологій та комерціалізація інтелектуальних продуктів» рекомендовано як основне джерело «Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник. – К.: Знання, 2008.», яке неактуальне; також «Конспект лекцій з дисципліни «Трансфер технологій» ДЛІА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ усіх спеціальностей/ Укл.: д.е.н., проф. Плахотнік О. О., Кам'янське, ДДТУ, 2017.»; ОК «Програмне забезпечення інтелектуальних інформаційних систем» містить «Берега А.М. ОСНОВИ створення інформаційних систем: Навч. Посібник – К.: КНЕУ, 2001.» та ін. літературу понад 20-річної давнини, нечинний стандарт IEEE Std 1074 – 1997 тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Участь учасників освітнього процесу за ОНП програмах академічної мобільності, міжнародних стажуваннях, міжнародних заходах (стор. 13 ВСО) загалом відповідають Стратегії інтернаціоналізації ВНТУ (vntu.edu.ua/projects/development_strategy-2023.pdf).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

ГЕР погоджується із висновком ЕГ (стор. 16–17 звіту), звертаючи увагу представників ОНП на ускладнені критерії оцінювання, які дублюються; всі ОК містять «шаблонну» таблицю «Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів», призначення якої незрозуміле, виходячи із наявності таблиці «Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт».

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ГЕР погоджується із аргументованим висновком ЕГ про виконання ВНТУ вимог цього підкритерію: форма атестації здобувачів вищої освіти – публічний захист дисертації (розділ 5 ОНП, стор. 16) – відповідає вимогам Стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів),

визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У звіті ЕГ проаналізовано правила проведення контрольних заходів у ВНТУ та констатовано виконання вимог цього підкритерію.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ у звіті (стор. 18) і представники ОНП (стор. 15–16 ВСО) залишили без уваги вимогу стандарту вищої освіти і ОНП (розділ 5) щодо відсутності у працях здобувачів вищої освіти фабрикації, фальсифікації. На жаль, проігноровані також інші порушення академічної доброчесності, передбачені частиною четвертою статті 42 Закону України «Про освіту»: списування, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання РН допомоги чи створення перешкод та ін. ГЕР роз'яснює, що ототожнювати академічну доброчесність суто із питаннями відсутності академічного плагіату, залишаючи при цьому без уваги інші, не менш важливі обов'язки учасників освітнього процесу, є неприйнятним. ГЕР звертає увагу ЗВО на актуальність запровадження чітких, зрозумілих, доступних процедур і правил доброчесного використання учасниками освітнього процесу засобів та систем штучного інтелекту під час навчання, викладання, наукової діяльності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

На жаль, і ЕГ у звіті (стор. 19), і заклад вищої освіти (стор. 16–17 ВСО), некоректно застосували аргументи наукового керівництва здобувачами вищої освіти за цим підкритерієм, залишивши поза увагою спроможність кваліфікації НПП забезпечити ОК ОНП. З матеріалів а/с впливає ВНТУ не послуговується вимогами п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в процесі оцінювання відповідності кваліфікації НПП освітнім компонентам ОНП; В наданих закладом вищої освіти відомостях (таблиця 2 ВСО), а також у додатково наданій інформації щодо кадрового забезпечення (відповідь ЗВО на запит ЕГ від 07.11.2025 – у ІКС) бракує інформації для експертного оцінювання ГЕР за цим підкритерієм (зокрема, відсутня повна інформація про вищу освіту, присудження наукового ступеня, наявність досвіду професійної діяльності, керівництво/ консультування дисертації). Разом з тим, наукові публікації частини викладачів не відповідають ПРН ОК, які їм доручено викладати (наприклад, у викладача ОК5 «Трансфер технологій та комерціалізація інтелектуальних продуктів» відсутні наукові праці, які відповідають ПРН12, а викладач ОК8 «Методи та засоби оптимізації в програмній інженерії» не виконує вимогу щодо мінімальної кількості наукових праць). Це – вкрай важливо, зважаючи на третій рівень вищої освіти, на якому провадиться освітній процес за ОНП. Тож, з наявної у а/с інформації і викладених аргументів ГЕР робить висновок про можливий недолік за Критерієм 6.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

ГЕР не погоджується із висновком ЕГ, адже експертна група оперує безпідставним твердженням «Критерієм відбору кадрів для викладання професійних дисциплін за ОНП є їх академічна та професійна відповідність спеціальності та/або дисципліні, що викладається та відповідність п. 37 і п. 38 Ліцензійних умов», що Положенням про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ВНТУ (https://vntu.edu.ua/uploads/2024/Porydok_konkurs_2024.pdf) не передбачено. Аналіз розділів 8 і 9 Положення про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ВНТУ показав, що вимоги п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності при доборі викладачів не враховуються. Цей факт підтверджує також оприлюднена закладом вищої освіти інформація про оголошення конкурсу на заміщення посад у 2025 р. (<https://vntu.edu.ua/uk/page/konkurs-na-zamishchennya-posad-2025-3742.html>). Очевидно, це має причинно-наслідковий зв'язок із результатами експертизи за підкритерієм 6.1. Отже, процедури конкурсного відбору викладачів не забезпечують добір викладачів на ОК ОП відповідно до п. 37 Ліцензійних умов та вимог цього підкритерію; Неспроможність правил і процедур конкурсного відбору викладачів забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для реалізації ОП є недоліком в контексті Критерію 6.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЕГ у звіті аргументовано виконання вимог цього підкритерію шляхом залучення представників Асоціації ІТ-компаній м. Вінниця, Співтовариства ІТ-директорів України, ІТ-компанії «ЕРАМ», «RIA», а також Університету Бельсько-Бяла, до реалізації освітнього процесу за ОНП «Інженерія програмного забезпечення».

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ГЕР погоджується із аргументованим висновком ЕГ про «відповідність якісним характеристикам у контексті підкритерію 6.4» (стор. 20–21 звіту ЕГ), при цьому відзначаючи позитивну практику ВНТУ щорічного конкурсу педагогічної майстерності (https://eqa.vntu.edu.ua/?id=340&mode=new_item&f=682/web/konkurs.html ; <https://vntu.edu.ua/uploads/2020/pedm.pdf>) як заохочення до розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Наявні у матеріалах а/с відомості, зокрема відомості про навчально-методичне забезпечення ОК (РП у таблиці 1 ВСО), МТЗ (таблиця 1 ВСО), аргументи ЕГ і результати е-виїзної експертизи (стор. 22 звіту ЕГ) свідчать про загальне виконання ВНТУ вимог цього підкритерію. Водночас, залишилось без уваги питання ліцензійного ПЗ: згідно з наданими ВНТУ відомостями, на ОНП «Інженерія програмного забезпечення» використовується вільне/безкоштовне ПЗ (Free Version, Free plan, GNU General Public License тощо), ліцензійне заклад вищої освіти не має; відсутня інформація про ліцензії операційних систем, згаданих у ВСО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ, обґрунтовано акцентуючи увагу на впровадженій у ВНТУ системі управління навчальним процесом JetIQ (jetiq.vntu.edu.ua), наводить аргументи і факти на користь висновку про виконання вимог цього підкритерію: учасники освітнього процесу за ОНП «Інженерія програмного забезпечення» мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької і наукової діяльності в межах освітньо-наукової програми.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ у звіті (стор. 22–23) зосередила увагу на «вимогах законодавства України щодо охорони праці, техніки безпеки та санітарно-епідеміологічних норм», залишивши поза увагою оцінювання спроможності академічного середовища задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП «Інженерія програмного забезпечення». Аналіз наданих закладом вищої освіти ВСО показав, що ВНТУ в питаннях розвитку освітнього середовища «адміністрація ВНТУ постійно співпрацює зі студентським самоврядуванням» – стор. 18 ВСО – не наводячи при цьому аргументів, прикладів і фактів. Тож ГЕР зауважує, що питання оцінювання спроможності академічного середовища задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП «Інженерія програмного забезпечення», потребує належної уваги з боку ВНТУ. Разом з тим, у контексті безпечності освітнього середовища, проаналізувавши надані закладом вищої освіти пояснення (стор. 18 ВСО), ГЕР звертає увагу адміністрації ВНТУ на вимоги п. 2-1 ч. 1 ст. 1, ч. 2 ст. 57-1 Закону України «Про освіту», які зобов'язують ЗВО, серед іншого, вживати заходів для унеможливлення заподіяння учасникам освітнього процесу шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливлення вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується із аргументованим висновком експертної групи (стор. 23 звіту ЕГ) про створення у ВНТУ умов, засобів і служб для підтримки здобувачів вищої освіти за ОНП «Інженерія програмного забезпечення».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Аналіз звіту ЕГ (стор. 23–24) і наданих закладом вищої освіти пояснень (стор. 19 ВСО) показав, що, на жаль, ВНТУ ототожнює студентів з особливими освітніми потребами винятково з «особами з інвалідністю та іншими маломобільними груп населення», «психолого-педагогічним супроводом» – стор. 19 ВСО; зважаючи на провадження освітнього процесу в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну та іншими чинниками й факторами реалій сьогодення, твердження представників ОНП «прикладів звернень щодо створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами на ОНП на даний час не було» викликає подив. ГЕР закликає ВНТУ звернути увагу на те, що відповідно до пункту 20 частини першої статті 1 Закону України «Про освіту» до осіб з особливими потребами відносять осіб, які потребують ДОДАТКОВОЇ (постійної чи тимчасової) підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення їхнього конституційного права на освіту. Тож, ЗВО зобов'язаний створювати умови для навчання й надавати підтримку здобувачам вищої освіти, які, наприклад, мають діточок, або в яких виникли труднощі, пов'язані із вторгненням РФ в Україну тощо. Тобто всі, в кого наявні постійні, або в кого виникають тимчасові особливі освітні потреби під час навчання, мають обов'язково отримати ДОДАТКОВУ підтримку з боку Університету.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Експертна група констатувала наявність у ВНТУ унормованої антикорупційної політики, політики і процедур врегулювання конфліктних ситуацій, для учасників освітнього процесу створені е-інструменти для повідомлення про факти цькування, дискримінації, сексуального домагання тощо (<https://vntu.edu.ua/uk/topic/skrinya-doviri-959.html>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У звіті ЕГ детально проаналізовано процедуру й практику розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ВНТУ, констатовано виконання представниками ОНП вимог цього підкритерію; водночас, у контексті цього підкритерію ГЕР звертає увагу на зауваження, сформульоване у Критерії 1 (підкритерій 1.4) цього експертного висновку.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час е-виїзної експертизи, в процесі інтерв'ювання фокусгрупи здобувачів вищої освіти ЕГ встановила факт «Здобувачі освіти беруть участь у системних процедурах забезпечення якості не лише як респонденти, але й як активні учасники колегіальних органів» (стор. 26 звіту ЕГ). Водночас, із наданих закладом вищої освіти відомостей (стор. 21 ВСО) випливає, що представники студсамоврядування безпосередньо залучалися до перегляду ОНП «Інженерія програмного забезпечення». Тобто вимоги цього підкритерію представники ОНП виконують.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Зі звіту ЕГ (стор. 26) випливає, що до періодичного перегляду ОНП «Інженерія програмного забезпечення» залучалися представники ЕРАМ (інші перелічені активності із залученням представників ТОВ «TIPAC-12», «GlobalLogic» є нерелевантні цьому підкритерію, адже стосуються реалізації освітнього процесу, а не процедур перегляду і забезпечення якості безпосередньо ОНП).

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ГЕР не погоджується із висновком ЕГ (стор. 27 звіту), адже факти врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників відсутні. ГЕР роз'яснює: цей підкритерій вимагає від ЗВО збирати, аналізувати та враховувати інформацію про кар'єрні траєкторії випускників під час перегляду ОНП і інших процедур забезпечення якості. Аналіз наданих закладом вищої освіти відомостей і матеріалів (стор. 21 ВСО) показав, що у ВНТУ відсутні правила, процедури й усталена практика збирання, обліку інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП «Інженерія програмного забезпечення» та, відповідно, її врахування отриманих результатів задля перегляду/удосконалення освітньої програми, інших процедур забезпечення якості. Зокрема, представники ОНП у ВСО наводять приклад

«Випускники МАГІСТРАТУРИ спеціальності 121 ... НИНІ Є АСПІРАНТАМИ», тоді як об'єктом цього підкритерію є кар'єрні траєкторії випускників ОНП «Інженерія програмного забезпечення».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ у звіті (стор. 27) не оперує фактами, процедурами, конкретними результатами моніторингу ОНП, тому висновок викликає сумнів. Аналіз наданих закладом вищої освіти відомостей (стор. 21–22 ВСО) показав, що правила/процедури і факт/результати моніторингу безпосередньо ОНП відсутні; конкретні факти та конкретні результати проведення опитувань заінтересованих сторін щодо ОНП «Інженерія програмного забезпечення» (в контексті виконання вимог саме підкритерію 8.5) представники ОНП не наводять.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У звіті ЕГ (стор. 27–28) наведені аргументи, які свідчать про те, що представники ОНП беруть до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема, як впливає із наданих закладом вищої освіти відомостей (стор. 22 ВСО), підсумки акредитації інших освітніх програм ВНТУ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Викладені у звіті ЕГ та надані у ВСО відомості, докази й аргументи, зокрема факт сертифікації ВСЗЯ ВНТУ згідно з ДСТУ ISO 9001:2015, вказують на те, що у ВНТУ розбудовується культура Якості, яка, безперечно, сприяє розвитку ОНП «Інженерія програмного забезпечення» та освітньої діяльності за цією освітньо-науковою програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ, проаналізувавши систему нормативних документів, яка регламентує права, обов'язки та відповідальність усіх учасників освітнього процесу, у звіті констатувала висновок: «у ВНТУ створено логічну та відкриту систему регламентування освітнього процесу, яка поєднує юридичну чіткість, технологічну прозорість і соціальну справедливість».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Результати інтерв'ювання цільових груп, оприлюднені на вебресурсах кафедри матеріали для громадського обговорення, контакти для зворотного зв'язку (стор. 30 звіту ЕГ), свідчать про виконання представниками ОНП «Інженерія програмного забезпечення» вимог цього підкритерію.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР частково погоджується із висновком експертної групи (стор. 30 звіту ЕГ) з огляду на таке: закладом вищої освіти оприлюднені ОНП, навчальні плани, робочі програми ОК ОНП; проте з можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти – винятково силабуси вибіркокових дисциплін у JetIQ (зазначене ЕГ у звіті і представниками ОНП у ВСО «Положення про вибір дисциплін» не відноситься до вимог цього підкритерію, тому ГЕР до уваги його не бере). ГЕР звертає увагу ВНТУ, що ОНП «Інженерія програмного забезпечення» передбачає академічну мобільність (розділ 9 профіля освітньо-наукової програми), інформацію про яку також слід оприлюднити на вебсайті. А згідно з п. 1-11 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» індивідуальна освітня траєкторія включає також можливості визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної, інформальної освіти. Тож,

оприлюднення неповної інформації про можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти є недоліком за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

У звіті ЕГ детально проаналізовано зміст ОНП «Інженерія програмного забезпечення» в контексті підготовки фахівців на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Викладені аргументи (стор. 31 звіту ЕГ) вказують на те, що зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів як до дослідницької, так і до науково-педагогічної діяльності.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наявні у матеріалах а/с відомості, зокрема надана закладом вищої освіти «Таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів» (завантажена у ІКС), свідчать про достатній рівень релевантності публікацій наукових керівників і тем досліджень їхніх аспірантів. Тому висновок ЕГ «дослідження наукових керівників та здобувачів освіти перетинаються у конкретних наукових напрямках, які в цілому відповідають фокусу наукових досліджень на кафедрі ПЗ та науковому спрямуванню ОНП» за цим підкритерієм є обґрунтованим.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЕГ проаналізувала досвід ВНТУ щодо функціонування спеціалізованих рад по захисту дисертацій, зокрема в галузі інформаційних технологій (05.13.05 «Комп'ютерні системи та компоненти», 05.13.06 «Інформаційні технології»), досвід створення одноразових спеціалізованих рад для захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями галузі 12 «Інформаційні технології» (за ІТ-спеціальностям «Інформаційні системи та технології», «Комп'ютерні науки», «Системний аналіз»), наявність на факультеті докторів наук і співпраці із ЗВО, які можуть бути залучені до одноразових спеціалізованих рад. З огляду на результати експертизи, ГЕР вбачає спроможність ВНТУ сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОНП «Інженерія програмного забезпечення».

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ГЕР загалом погоджується із аргументами і висновком експертної групи (стор. 32–33 звіту ЕГ), при цьому звертаючи увагу на зауваження, сформульовані за Критерієм 7 (підкритерій 7.1) у цьому експертного висновку.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

В ході акредитаційної експертизи, зокрема під час інтерв'ювання фокусгрупи здобувачів вищої освіти, ЕГ встановила, що ВНТУ створює можливості для залучення аспірантів до міжнародної діяльності, академічної мобільності, наукових публікацій (стор. 33 звіту ЕГ).

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

У матеріалах а/с, зокрема у звіті ЕГ (стор. 33) та у наданих закладом вищої освіти відомостях (стор. 25 ВСО), відсутня інформація про участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, що є об'єктом оцінювання за цим підкритерієм. Тож, впливає висновок, що практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах відсутня.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Аналіз наданих закладом вищої освіти пояснень (стор. 25 ВСО) показав, що, окрім задекларованих правил/процедур та технічної перевірки на текстові збіги / унікальність тексту (StrikePlagiarism), конкретні заходи/практики для дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів ВНТУ відсутні. Окремо ГЕР звертає увагу на зауваження, сформульовані за Критерієм 5 (підкритерій 5.4) у цьому експертному висновку.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Гаранту ОНП під час перегляду програми у 2025-2026 н.р.: 1) із безпосереднім залучення стейкхолдерів ОНП переглянути і удосконалити мету освітньо-наукової програми шляхом її зрозумілого формулювання та конкретизації (узгодження) відповідно до орієнтації, основного фокусу та особливостей ОНП «Інженерія програмного забезпечення»; 2) в меті і ПРН ОНП чітко відобразити регіональний аспект (Вінниччина), галузевий контекст ІТ; 3) спільно із зовнішніми та внутрішніми заінтересованими сторонами (викладачі, здобувачів вищої освіти, працедавці, наукова спільнота) переглянути ПРН14 ОНП, врахувати у ньому потреби і позиції стейкхолдерів (ГЕР звертає увагу на необхідність врахування вимог пункту 10 розділу I Положення про акредитацію ОП, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, щодо порядку зміни ПРН акредитованих ОП).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Гаранту ОНП під час перегляду ОНП у 2025/2026 н.р. вивчити позиції й потреби працедавців, випускників, здобувачів вищої освіти, студентського самоврядування, наукового товариства та ін. заінтересованих сторін в частині набуття соціальних навичок (навичок успішності, soft skills), а також доповнити ними програмні результати і, відповідно, програмні компетентності ОНП з урахуванням вимог п. 10 розділу I Положення про акредитацію ОП, затвердженого наказом МОН України від 15.05.2024 № 686, щодо зміни/заміни ПРН (компетентностей) акредитованої ОП; 2. Завідувачу кафедри спільно з викладачами ОК ОНП до початку 2026-2027 н.р.: 2.1) в межах обов'язкових ОК ОНП забезпечити формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, формування готовності здобувача вищої освіти самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів (враховуючи третій рівень вищої освіти); 2.2) доповнити робочі програми навчальних дисциплін і, відповідно, зміст освітнього процесу за ОНП «Інженерія програмного забезпечення» темами для формування компетентностей, направлених на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25.09.2015 № 70/1, визначених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722. 3. Адміністрації ВНТУ: 3.1) запровадити процедури, правила і, відповідно, практику персоналізованого моніторингу фактичного навантаження здобувачів вищої освіти з метою обґрунтованого співвідношення аудиторної та самостійної роботи в межах окремих ОК та ОП загалом; 3.2) забезпечити інтегрування Цілей сталого розвитку до стратегічних планів університету і внутрішньої системи забезпечення якості, а також планування й реалізацію заходів з метою досягнення Цілей сталого розвитку, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25.09.2015 № 70/1, визначених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Приймальній комісії ВНТУ забезпечити врахування у Правилах прийому на навчання особливостей освітніх програм у програмах вступних іспитів, у вимогах до змісту мотиваційних листів вступників та в критеріях їх оцінювання (зادля забезпечення врахування особливостей конкретної ОП під час прийому на навчання з метою формування саме такого контингенту здобувачів вищої освіти, які вмотивовані й здатні до навчання за конкретною освітньою програмою). 2. Адміністрації ВНТУ: 2.1) вжити заходів для належного оприлюднення правил і процедур визнання ПРН, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), шляхом неформальної та/або інформальної освіти; 2.2) запровадити щорічну практику періодичного проведення семінарів, тренінгів, майстер-класів щодо застосування правил та процедур визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), визнання РН, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, а також інших можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти; 2.3) забезпечити створення умов для появи практики визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), а також РН інформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Адміністрації ВНТУ вжити заходів для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП «Інженерія програмного забезпечення»: 1.1) використання дослідницьких методів навчання, 1.2) формування дослідницької компетентності здобувача вищої освіти (з урахуванням вимог для 8 рівня НРК); 1.3) врахування особливостей ОНП в тематиках дослідницьких завдань, напрямках наукових досліджень викладачів, залучених до її реалізації, тощо. 2. Завідувачу кафедри до початку 2026-2027 н.р. забезпечити контроль відповідності змісту навчальних дисциплін сучасним практикам у галузі ІТ, науковим досягненням, рівню вищої освіти (8 рівень НРК), забезпечити використання під час освітнього процесу за ОП сучасних літературних й наукових джерел; 3. Викладачам ОК ОНП «Інженерія програмного забезпечення»: 3.1) забезпечити відповідність змісту ОК третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти / 8 рівню НРК; 3.2) оновлювати зміст навчальних дисциплін з використанням сучасних літературних і наукових джерел, на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі ІТ, при цьому не включати до рекомендованої здобувачам вищої освіти літератури застарілих джерел (у робочих програмах, силабусах тощо), нечинних стандартів, нерелевантних посібників тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Завідувачу кафедри забезпечити контроль наявності в ОК ОНП чітких, зрозумілих критеріїв оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти в межах окремої навчальної дисципліни, а також запровадити практику оцінювання спроможності критеріїв оцінювання встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому. 2. Викладачам ОК ОНП переглянути критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти в межах окремої навчальної дисципліни – забезпечити їх чіткість, зрозумілість, спроможності встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента. 3. Завідувачу кафедри, науковим керівникам забезпечити виконання вимог Стандарту вищої освіти щодо відсутності фабрикації, фальсифікації, а також інших порушень академічної доброчесності. 4. Адміністрації ВНТУ з урахуванням позицій і потреб заінтересованих сторін (учасників освітнього процесу) та рекомендацій МОН і Мінцифри щодо відповідального використання ШІ в закладах вищої освіти (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>) визначити інституційну політику, чіткі, зрозумілі, доступні правила й процедури доброчесного використання учасниками освітнього процесу засобів штучного інтелекту під час навчання, викладання, наукової діяльності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Адміністрації ВНТУ, відділу кадрів, завідувачу кафедри до початку 2026/2027 н.р. забезпечити наявність у науково-педагогічних працівників, залучених до викладання навчальних дисциплін, належної кваліфікації згідно з п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, зокрема, із науковими публікаціями за змістом (РН) освітніх компонент ОНП «Інженерія програмного забезпечення» (з урахуванням третього рівня вищої освіти ОНП, 8 рівня НРК). 2. Завідувачу кафедри залучати до реалізації ОП викладачів, кваліфікація та/або професійний досвід яких спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. 3. Адміністрації ВНТУ, відділу кадрів, центру забезпечення якості до 30.06.2026: 3.1) запровадити процедури і практику щорічного моніторингу (оцінювання) і забезпечення відповідності освітньої та/або професійної кваліфікації викладачів освітньому компоненту, який йому доручено викладати, згідно з вимогами п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності; 3.2) переглянути і вдосконалити Положення про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ВНТУ в частині вимог до претендентів на посади науково-педагогічних працівників (вимоги до відповідності освітньої та/або професійної кваліфікації освітньому компоненту претендентів); провести обговорення і оцінити спроможність удосконалених процедур конкурсного відбору забезпечити потрібний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації освітньої програми.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Адміністрації ВНТУ, завідувачу кафедри забезпечити ОНП «Інженерія програмного забезпечення» ліцензійним програмним забезпеченням, зокрема ліцензійними системами розроблення, супроводу та забезпечення якості ПЗ, хмарними засобами підтримки процесів інженерії програмного забезпечення та ін. відповідно до предметної області спеціальності «Інженерія програмного забезпечення», потреб ОК ОНП «Інженерія програмного забезпечення» і досліджень здобувачів вищої освіти. 2. Адміністрації ВНТУ: 2.1) запровадити інституційні правила, процедури і практику систематичного моніторингу потреб студентів з особливими освітніми потребами відповідно до п. 20 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про освіту», за результатами якого вживати заходів для забезпечення реалізації означеними учасниками освітнього процесу права на освіту шляхом надання їм додаткової (тимчасової або постійної) підтримки; враховувати, що кожен здобувач вищої освіти, який має постійні або виникають тимчасові особливі освітні потреби під час навчання, має отримати додаткову підтримку з боку Університету; 2.2) запровадити правила, процедури й відповідну практику проведення моніторингу (контролю) безпечності освітнього середовища згідно з п. 2-1 ч. 1 ст. 1, ч. 2 ст. 57-1 Закону України «Про освіту», зокрема провести заходи для унеможливлення заподіяння учасникам освітнього процесу шкоди внаслідок недотримання вимог законодавства щодо кібербезпеки, пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливлення вживання на території та в приміщеннях ЗВО алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин; 2.3) запровадити правила, процедури й відповідну практику оцінювання спроможності академічного середовища задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Адміністрації ВНТУ вжити заходів для: 1.1) розроблення і запровадження процедури й правил збирання (обліку), аналізу та врахування під час перегляду освітніх програм інформації щодо кар'єрного шляху (траєкторій працевлаштування) випускників; 1.2) розроблення правил і процедур, запровадження Центром забезпечення якості

практики моніторингу ОП, а також обліку та врахування під час перегляду ОП результатів означеного моніторингу, контроль усунення виявлених недоліків. 2. Гаранту ОНП під час перегляду ОНП брати до уваги результати аналізу інформації щодо кар'єрних шляхів (траєкторій працевлаштування) випускників.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Інституту докторантури та аспірантури ВНТУ до 31.12.2025 забезпечити оприлюднення на вебсайті повної, вичерпної інформації про можливості академічної мобільності, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, які згідно з п. 11-1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» є складовими індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Адміністрації ВНТУ, Інституту докторантури та аспірантури: 1.1) створити умови й можливості для участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах; 1.2) розробити план заходів для дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів, 1.3) переглянути і оновити правила дотримання академічної доброчесності, зокрема в частині відповідального використання систем штучного інтелекту під час провадження досліджень, підготовки дисертаційних робіт тощо. 2. Науковим керівникам брати участь в дослідницьких проєктах за тематикою (напрямом), в якій/якому працюють аспіранти, а також практично впроваджувати результати участі у таких проєктах.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР F ID 47932.xlsx	R4GsnjW8UIvXclzAdHSy8fKxggwvA+H4XX8vYqIhu Zo=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

УДОВИК ІРИНА МИХАЙЛІВНА